

Formanden: Jeg forudsætter, at man ved dette Lovforslags Behandling tillige fremsætter de almindelige Bemærkninger om Skattereformen i dens Helhed, som man maatte ønske at gøre. Dette vil jeg saaledes ikke modsætte mig, medens derimod alle saadanne Udtalelser, som særlig vedrøre de følgende Lovforslag, naturligst gemmes til Forhandlingen om disse.

Finansministeren (Hage): Den Kreds af Lovforslag, der som oversendte fra Folketinget nu foreligger for dette høje Ting til Behandling, medfører en meget indgribende Omformning af vort Skattesystem. Det er en Reform, som har vidtrækkende finansiell Betydning, og den er af ikke mindre almindelig økonomisk Betydning. Paa den ene Side medfører den Ophævelsen af bestaaende Skatter, som ikke blot ere af de ældste, men som alle vi ældre gerne have betragtet som de mest stabile, mest urørlige i vort Skattesystem. Og paa den anden Side foreslaas det at indføre ny Skatter, ny ikke alene i Egenkab af Statsskatter, men til Dels overhovedet hidtil uprøvede her i Landet. Naar da nu jeg i Dag for første Gang har Lejlighed til for dette høje Ting at udtale mig om hele denne Reform, vilde det neppe kunne undre, om den Fristelse vilde ligge nær, at jeg til at begynde med fordybde mig i de store almindelige finansielle Beskatningsprincipper. Ikke desmindre vil jeg mene, at dette ikke vilde være paa sin Plads. Ikke alene, fordi jeg tror, at dette Tings klare Virkelighedssands neppe lægger overdreven Vægt paa Udviklinger, som dog til sidst have teoretisk snarere end umiddelbar praktisk Betydning, men dernæst ogsaa, fordi det kun er i rent ydre tilfældig Forstand, at det kan siges, at jeg staar her for at tale om noget nyt. Hele denne Reform har jo i en Række af Aar beskæftiget Rigsdagen. Den har under forskellige Former været Genstand for vort Arbejde. Den har indtaget en fremskudt Stilling i disse Aars hele politiske Liv, det er den fremfor noget andet, hvorom Interessen har samlet sig. Denne Sag er bleven gennemtygget og gennemdrøftet i Aaringer. Heller ikke rent personligt kan det siges, at Tingene indbyrdes eller denne Regering over for dette Ting staa som fremmede. I Fjor havde vi Lejlighed til i et Fællesudvalg at komme til en personlig Forhandling om disse Spørgsmaal. Jeg mener derfor, at vi kunne gaa lige umiddelbart løs paa det, der ligger for, og betragte det som det, det i Virkeligheden er, nemlig

som en Fortsættelse af de Forhandlinger, der indledes mellem Tingene i Fjor, men som ikke da førte til en endelig Afslutning. Inden jeg gaar over til at omtale selve de foreliggende Forslag, vilde jeg dog ønske at kaste et Blik paa Skattereformens hele Forhistorie, ikke fordi jeg derom har at sige noget som helst nyt, men for at genkalde Hovedmomenterne i ærede Medlemmers Erindring, hvilket ved den kommende Forhandling mulig vil kunne være af nogen Nytte.

Det vil erindres, at det var for 5 Aar siden i Begyndelsen af 1897, at den daværende Regering, Ministeriet Reedtz-Thott, fremsatte sine Forslag til en Reform af de direkte Skatter. Samtidig eller umiddelbart forinden havde Regeringen tillige fremsat Forslag til Reform af de indirekte Skatter; Haand i Haand med Forhandlingerne om de direkte Skattelove gik Forhandlingerne dels om Toldloven, dels om en Forhøjelse af Brændevinsafgiften. Hvad de direkte Skattelove angaar, da tilsigtede de at ophæve Statsskatter til et Beløb af omtrent 5,900,000 Kr. Det var $\frac{3}{4}$ af Bygningsafgiften, hele Land- og Ligningskatten og $\frac{1}{3}$ af Gammelskatten, som foresloges ophævet som Statsskatter. Til Gengæld foresloges det at indføre en Formue- og Indkomstskat; Indkomstskatten sattes til $1\frac{1}{4}$ pCt. og Formueskatten til $\frac{3}{10}$ promille. Det beregnedes, at denne Skat vilde indbringe 5,100,000 Kr., saa at der vilde komme en Indtægtsnedgang for Statskassen af omtrent 800,000 Kr. Det vil tillige erindres, at Tanken var ikke den helt at ophæve de nævnte Skatter, men at ophæve dem som Statsskatter, d. v. s. at overføre Beløbet til Kommunerne, altsaa ad en indirekte Vej at bringe Skatteyderne en Lettelse, idet den kommunale Skattebyrde kunde nedsættes med et til de overførte Skatter svarende Beløb. Disse Forslag vandt i Folketinget stærk og almindelig Tilslutning; men det lykkedes ikke at føre Forhandlingerne derom frem til et Fællesudvalg hverken i hin Rigsdagssamling, ej heller i de tre derpaa følgende Rigsdagssamlinger. Efter at Ministeriet Reedtz-Thott var gaaet af i Sommeren 1897, og Ministeriet Hørring var traadt i Stedet, gentog dette Ministerium tre Samlinger i Træk Fremsættelsen af de selv samme Forslag. En foreløbig Afslutning kom først i Foraaret 1900, da Folketinget forkastede Forslaget om Brændevinsafgiftens Forhøjelse, og Landstinget derefter standsede Behandlingen af de direkte Skattelove. Det vil erindres, at derefter